

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Templom-területén, az előfizetési díjak, nyilvánter és hirdetések pedig a kiadólaptalajdonoshoz Balkányi Ernő Fu-utca 19. küldendők.

Hirdetések jutányosan számítanak.

Kéziratok nem adtnak vissza.

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.
Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtnak:

Budapestben: a Renter úgyirodák és a Magy. Távir. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Bécsben: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyesület, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

Hazafiság.

Szent István, első magyar királyunk lelke repül végig a hazán a héten. Nemzeti ünnepé avatta augusztus huszadikát a magyar polgárság s nemzeti ünnepé avatta a törvényhozás is, hogy a nemzet, melynek a nagy király bölcsesége ezer év előtt, ezen a vérel áztatott földön hazát és alkotmányt adott, a szent király emlékének építve, magába szállva állodjon a hazafiság, a nemzeti kegyelet oltárán.

Hazafiság? . . . Sokat mosolyra kényszerít a szó s kérdik, hol a haza, mit adott nekünk, minek nekünk ez az elavult jelszó, mely főként csak áldozatot követel, mely csak néhány álmódzóknak agyában él már manapság? Más korszakban élünk most, hagyjakot aludni a rémképeket, melynek felidézése mindig vértengerbe került . . .

A ki azt hiszi, hogy e rideg gondolkozásmód ritkaság számba megy a magyar hazán, az szomorúan eselődik. Egyre terjed a nembanomság, a mielsen tördés, egyre nagyobb és nagyobb területet hódít közöttünk a világszellem, melynek különösen a féltékenység is egyik faja, melylyel a bennünket körülvevő népek és nemzetek nemzeti fejlődésünket figyelik.

Egyre több és több engedményeket teszünk az idegen szokásoknak, idegen szel-

lemnek, csak azért, hogy sovínistasággal ne vádoljanak bennünket.

Mintha nem is volnánk magyarok, s mintha az volna is igazi hazafiság, hogy minél inkább igyekezzünk levetni minden nemzeti vonást, minden sajátoságot, mely bennünket a Nyugat népeitől elválaszt! Más nemzetek a legnagyobb szorgalommal gyűjtik össze mindazokat, melyek megkülönböztetik a többi nemzetektől, ápolják s dédelgetik azokat, nehogy valamikép pusztulásba menjen rajtuk a nemzeti jelleg.

Mi, hogy sovínistának ne látssunk, mindent veszni engedünk.

De hát mi az a sovínizmus?

Ez az igazi hazafiság, a nemzeti türelmetlenség, mely nem enged egy lépést sem ott, a hol a magyarság érdekeiből kell áldozatot hozni s mely minden alkalmat megragad, hogy a minden nemzeti kincseket visszahódítsa a hazának.

Ne adjuk föl a magyar álláspontot azonnal, mihelyest valaki ferde szemmel néz reánk, hanem nézzünk vissza egyenesen a vádaskodók szemébe s adjunk megfelelő választ a kozmopolita magyaroknak is.

Olyan nemzetiségi viszonyok között, mint a miénk, nem szabad egy lépést engednünk a magyarság jogairól s a hol nem állunk erősen, ott legyünk kétszeresen éberek, különösen a mi déli határszéli vidé-

keinken, a hol szomszédosak vagyunk a mi nem a legjobb akaróinkkal, ne hogy ellenfeleink kihúzzák lábaink alá a talajt.

Csak nézzünk át más országokba, s figyeljük azoknak esedekeit, hogy nincs-e mindenütt ugyanaz a nemzeti türelmetlenség s nem tekintik-e mindenütt hazafias erőnek a sovínizmust?

Németország tüzzel-vassal németesítette Posenben a lengyeleket, Elzász-Lotharingenben a francziákat. Az orosz balti-tengeri tartományokban becsukták a német egységeket. A francziák kiüldözik délen az olaszokat, az olaszok meg a francziákat kergelik a határon túl. S itt közelünkben, Ausztriában éles késsel állanak egymással szemben a német, a cseh, a lengyel, a szlovén és az orosz.

Hát csak minálunk volna bűn, hogy magyarok vagyunk, hogy azok akarunk maradni?

Nem, ez nem bűn, ez a legnagyobb erénye a magyarnak, melyet most kell táplálnia, erősíteni, a mikor nem is az ellenfelek támadják, hanem a közöny mindent megölő férgje rája, még pedig hosszú idő óta. Föl kell támasztanunk a nemzeti önértzetet, a hazafias érzelmeket, erősíteni, támogatni és táplálnia minden megnyilatkozását a nemzeti léleknek, kegyeletnek.

Szent István nagy királyunk szelleme

TÁRCSA.

A friss koszoruk.

Irlta: Farkas Károly.

A „Délzala” eredeti tárcaja

— Leányom jégvezet meg, hogy egy bizonyos partihét, bizonytalanul sohase érezsz el! Leányi Árpád meg csak dajtalan gyákokor, dr. Rátfalusy pedig önálló írodával rendelkező ügyvéd.

— Leányi szeret; Rátfalusy szeret. Leányi szerelméből ádult, míg olyan állásba leend, hogy nől-sülhet — kiárthatandó, Rátfalusy pedig nem holnap, hanem ma oltár elé vezet.

— Gondold meg leányom és határozz!?

— E szavak után magára hagyta leányát Hamar Andor.

Elvira, ki eddig a parnig támlájához támaszkodva hallgatta atyjának szavait, felgyonesedik s az agya fölött levő kép elé terdel, imára kulesolja kezét és könyörög.

— Te végtelentlen, mindentudó és bölcsen rendező Isten, ki leküldöd egyszülött fiadat a földre hogy kereszthalált szenvedjen értünk — bűnösöket; hozzád és árára jó anyám szellemehez fordulok, hallgassatok meg igaz szívvel esongó gyermekeitek könyörgését és adjatok neki tanácsot, hogy mitévő legyen, mert szíve osztatlan szerelmével szeret egy ifjút s ettől őt elszakítani azért, az apai szív azeret, hogy egy olyan ifjú legyen, ki legparányibb szerelmével sem tud szeretni soha, de soha!

Itt Elvira szavai elakadnak és zokog — zokog hosszan.

— Elvira ijedten tekint fel —: „Anyám! te is?”

De Elvira nem lát senkit; csak hallani vélte anyja szavait: „Leányom, teljesítsd atyád akaratát!”

Elvira felkelt terdelő helyéről és a pamlogra vetette magát — zokogott — zokogott . . .

— Lemondok szerelméről. Legyen meg atyám a te akaratod, hisz gyermeked vagyok, akaratodot köteles vagyok teljesíteni.

Egy kínos, hosszú éj átvirrasztása után Elvira tudtára adta atyjának, hogy kivánsága szerint Rátfalusyhoz hozza fog menni.

Elvira ezen kijelentésére az apai szív a boldogság legvégső határig boldognak érezte magát és Elvira megis boldogtalan volt, mert míg az apának és Rátfalusynak a következő napok egy-egy hosszú évek tüntek fel, addig Elvirának minden nap egy-egy rövidke perczek.

Egy mulatk egynek esig, a másikkal vilámgyorsan a napok, míg elerkezett a várva-várt és retgett nap, melyen Elvira és Rátfalusy Isten és ember előtt egymáséi lettek.

Julius valamelyik napjának délelője volt meghatározó az egybekelés határnapján, mely vegre is elerkezett.

Az egybekelés napját megelőző nap délután gyönyörű, vérfényes nyári nap volt. Nem lehetett volna Dariusz kinevelő sem látni az egész egyboltoztat egy parányi felhő darabocskát és az egybekelés napján reggel már sötét, komor felhők borították be az egész láthataron az egyboltoztatját.

Szomorú volt az idő, mint akárcsak Elvira, a boldogtalan menyasszony.

A násznép elkészült. A hintók megindultak a nem messze levő templom felé. Első a menyasszony, mellette Kemény Jenő, a völgegy első vőfélye, ki hivatta volna a menyasszonyt az oltár elé vezetni, hol nem sokára elhangzik a „holdiglan-holtiglan” formászerű szavak hangja.

Ez is megtörtént, Elvira eszűn erre a kerdésre felelt értehetetlenül: „szereted-e ezt a tisztesseges személyt?”

Amár ezt a jelenlevők figyelmen kívül hagyták.

De az, ki erre volt kíváncsi, nem.

Elmúlt a fényes esküvő, el a lakodalom. Es Rátfalusy meg se olyan boldog, mint milyen boldognak képzelte magát akkor, mikor nászjelven azt mondta „négyes” közben, hogy „it a boldog pár!” s nejére és magára mutatott.

Milyen is a szív! Az ember imadásig tudja szeretni és megérteni meg se tudja, mert ha Rátfalusy — a boldog völgegy — megérteni nem tudta volna menyasszonya szívét, úgy bizonyára most boldogabb, vagy talán még szászortra boldogtalanabb volna.

A szomorú menyasszony erőtellett s látszólag vigkedvelynek öült mindenki, de legjobban Rátfalusy, ki örömeiben óta hosszát húzta a lelket öt fő táncokat Elvirája kedveért.

Elvira járta gyorsan, kedélyesen, mert ezre, hogy fő meg leend. Amde erre nem gondolt senki, csak akkor, mikor Elvira, mint menyasszony, betegen fektét le s az orvosok nagymérvű tüdő-

jön segítségunkra ebben a nagy feladatban. Az ő szent emléken felhevülve idezzük a lankadó magyarságot a hazafisággal szent olátrához . . .

Aldozunk rajta ne csak lángoló, hanem melegítő tüzzel, igaz hazafissággal, akkor lesz nagy a haza és örökké élő a magyar.

Level a szerkesztőhöz.

Milyen tisztelt Szerkesztő ur!

A Délzala rövid fennállása óta több életrevaló eseményt pendített meg és Alsó-Lendva városnak fontos társadalmi érdekeit iránt mindig ép érzékű intelligenciája sokat megvalósított, soknak keresztülváltellen most fákad.

Egédje meg, hogy becses lapja néhány sorát én is lefogaltam. — Talán nem mondtott újat, talán körökben már gyakrabban felmerült gondolat szöszölője leszek; de hiszen minden megérett, testét öltött s immár szorgosan munkálko ideja történelmi száz és száz esetben igazolja a gyakorlati emlegetés teremő voltát. Ez az első ok, mi hátróra teszi tollamat s két Alsó-Lendva közönsége előtt ismeretes stényező, a városnak és környékének topographiája és higiénijára biztosítanak a felől, hogy minden gondolatomat realis alapra építem.

Alsó-Lendva nagyközönség milleniumi emlékkönyvében két szakember szól avatottan a város egészségügyéről. Mindegyik és joggal dicséreti a város fekvésének higiénikus tekintetben kedvező voltát, de egyttal halaszthatatlan szükségessé tartja különösen a város alatt bogozó „patkábbak” szabályozását, melynek lassan szakidőre ártare jószágát jelentékenyen redukálja. Csak tovább kell rónom sorokat, hogy immár tárgymarja térjek, annyira mindenre kiterjedő a figyelmük, s ha talán nem nevezik nevén, nem szólnak rőla terjedelmesebben, annak kiszabott terük és az úgy nem elégé népszerű volta lehet az oka.

En Lendva társadalmának figyelmét a mozaras kirádo a város mögött emelkedő dombridekre akarom irányozni, melyet éppen egészségi okokból, tudásom szerint nem aknaz ki elégé. Ha az a kellemes vadgesztenyes, ligetes dombocsonor Ausztriában, vagy éppen Angliában fekszik, a társadalom fiatalja, öregje utján, erdőiben tölti szabad idejét. De nálunk a turistaság nagyon nehezzen s csak úgyban időben foglat teret, s ha támadnak is hívei, azok célját a Gerlachfalvi, Ngori csucsán keresik, pedig Angliában, a turistaság klasszikus földjén alig van olyan, hely, melyet a turista megmászásra érdemesítene.

Eövös Loránd báró a legkövetőbb hazai turisták egyike a következőképen jellemzi a turistát. „Turista az, a ki utra kel az ért, mert foglalkozásának egyformasága, gondjainak sokasága közeppet almban feltűnik előtte egy oly szebb világ, melyben zöldből a fü, kékből az ég, magasabbak a hegyek, szelebbek vagy különösebbek a házak, barátságosabbak az emberek, s a ki ez alkalompe eredetijét fáradságtól vissza nem riadva keresi — keresi, s mert hiszen a földön élünk, talán soha

meg nem találja, de azért jó kedvét el nem veszi, hiszen örömet éppen ez a keresés teszi. E sorok könnyen felismerhetőleg a turistaságnak a kedélyre gyakorolt frissítő hatását dicsérik első sorban. Hálás tenne lenne rőla bővebben szólni, de sokkal nagyobb a physiologiai fontossága, a mely fele ezikkéském szempontja terel.

A kényerét vivott harcban tülekedők szelemet, testét fárastó munkája után mind üdítőbb, lelket erőitőbb, testet erőitőbb a szabadban végzett czeludatos mozgásnál. Különösen áll ez szellemi munkával zárt helyiségekben foglalkozókra. — Milyen a bureaurál spápadt embernek egy napi ciele! A szivarral végzett reggeli után irásai köze temetkezik déli haragszög, megebedel, ebéd után egyet alszik, megint a hivatalba megy, onnan este a kaszinóba vagy a keresmába s aztán megint a hálószobába. Hol maradt a test mozgása, hol a jó levegő élvezése? Testmozgásnak tekintik már, ha egy felórátt billardoznak, vagy tékeznek és már jó a levegő, ha a dohányfüstöt vágni nem lehet. Így ir Kolemán dr. a turistaság élettani mozzanatairól tovább. Mint mindenütt a természetben, — oktatgat szólni — az emberi szervezetben is munkafeljesztés csak erőt felhasználásával lehet-séges és az ide szükséges erőt hofelhasználással a nyerság. A höz az egyes eredménye, az egyesnek a zenszav. a víz, melyek leginkább a tudók utján s csak kisebb mérvben a bórparozás által távolodik el a testből.

A zenszavát, mely a szervezetbe erős mérég, minden áron el kell tolvítani. Ugyanezen egyen álló állapotban 0.35 gramm zenszavát lélegzik ki, ilve 0.60 grammot és futva 1.65 grammot, tehát a hegmzásishoz hasonló munkát végezve majdnem ötször annyi zenszavát felejtünk mint alomban. Hasonlóképen a séta, a hegmzásis vagy a vér oxigenizkedtet. Smith Edward angol physiologus szerint ugyanazon egyen bizonyos időben nyugodtan ilve 1.18 köbméter levegőt lélegzik be, álló helyzetben 1.33 köbmétert, sétálva (1 kilométert leve meg egy negyedórában) 2.76 köbmétert és hegyet mászva 7.05 köbmétert. A hegmzásis vagy a vele egyenő értékű 3—4 órai séta a tudó működő képességét fokozza, a szervezetben az oxidatót és a zenszav prompt kiválasztását garapítja, illy módon az egészséget növeli, mert a széndioxid szabatos eltávolítása által a szervezet önmérgezését megakadályozza.

De nem akarok erősségeim élettani dissertatiót tartani; Alsó-Lendva társadalmának keresere a városban élő orvosok a szak tudások alapos, részletező utján megmagyarázzak. A végő eredmény a szervezetnek, testünknek erősböedése és ellenálló képességének fokozódása.

Ez az a hely, a melynel a turistaság általános élettani fontosságára az ismétlés erősítő hatalmával mutatok re, de azt hiszem labkos tollam nem botlik, ha többek közül az egész országban, de Alsó-Lendván is nagy mértékben pusztító tudóbajok ellen (a tudóvesz gyümölcsöskorokak 21.11. oot, a tudógyuladás 11.11. oot teszi az összes halalozas számaránk V. ö. A-Lendva mill. emlekk.) orvosszerial emlitem, legalább negative, olyan értelem-

mel, hogy az ellenálló képesség fokozása minden baj legelője ire.

Alakított Alsó-Lendva intelligens társadalmá egyesületet, melycselkyi tagasági díj ellenében lehetősé teszi egyes és társasan kiránduló tagjainak, hogy a város mögött elterülő szép dombvidéket testük és lelkük frissítése céljából beharagholhassák. Csak nemrég adott hirt a Délzala a kaszinó egy határozatáról, melyely, úgy gondolom, — nincs másodban szöszereint idezni — a téli felolvasó esték utjában nagyon népszerű és költségvetéltrevaló gondolatát akarja megtestesíteni. Nem lehetne-e a kaszinó ez ügyben munkáló bizottsága a felviteltem gondolat jógmóltója is. Ha eltervalonak bizonyul, s immár a közérdeklődés elég garancziát nyújt, atalakhulhat a Magyar Turista-Egyesület alsó-lendvai osztályává s mint ilyen terreműn és tagitathna a gősejéi dombos-völgyes vidék bevonásával.

A kezdet kezdetén elégnek tartanám a követezőket. A kaszinó ez ügy iránt erdeklődő hozzájár bejárják a dombvidék szebb, könnyen hozzáférhető vagy más okból ajánlatos helyeit, megállapítják a hozzájuk vezető legalkalmassab útvonálat. A majolashoz erőt tartok egyike az 1 : 75000 arányban készült katonai térkép megfelelő lapjának felhasználásával megrajzolja föbb vonasaival a dombvidék terkepet. Egy-két forintert klichek készítenek rőla s az alsó-lendvai nyomda annyi lapot nyom le, a mennyi kell. Ezen a terkepen megjelölendők a kirándulási helyek s különböző jelleg vagy szímel a hozzájuk vezető utak. Az ut színeivel (kék, vörös, sárga, kék-fehér stb.) az ut menten álló fatörzsekre, épületrészekre könnyen szembejöhető helyen jelnek festendők. A terkep és a természetben az alkalmazott színek barhova alkalmazhatók.

A felvett gondolat fontosságában gyökerező tiszta meggyőződés iratta velem e sorokat abban a reményben, hogy a meggyőzés gyökötalából feyyeverveil akad a gondolatnak győzelemre valóke.

B.

Előfizetési felhívás.

Most, midőn a „Délzala” második évfolyama második negyedének elején vagyunk, bizalommal fordulunk vidékünk jó magyar érzelmi s hazafias polgáiraiboz s kedves olvasóinkhoz, kerve szives partlogasukat és támogatásukat. Lapunk mai, e második évi fennállásával, úgy hisszük, elégé igazolta, hogy minden tekintetben a kitűzött zászlójára jelzett nemes célunkat mindenkoron megfelelni törekedett.

Ezután is a nemes czél szolgálatában akarunk működni, igaz érdekeit kívánjuk szolgálhni városunk és vidéke jó magyar polgáiraiknak; de hogy a kitűzött szép s nemes czélunkat elérhessük, kerjük a magybecsü anyagi támogatást közönségünknek. Bizalommal kerjük a „Délzala” előfizetésére, az előfizetések megjutására és a hátralekötőknak pontos beküldésére, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjen.

ELŐFIZETESI DÍJAK:

Egész evre	4 frt.
Fel evre	2 frt.
Negyed evre	1 frt.

UJDONSÁGOK

A kiraly születésnapja. Felsőes urunk születése napja alkalomából, mint minden évben, úgy ez idén is ünnepeit áll városunk. Delelőtt 9 órakor a rom. kath. templomban Kiss Pál esperes plébános által ünnepi hálaladó isteni tisztelet tartatott, melyen városunk intelligenciája szép számmal vett részt. Az isteni tisztelet alatt Murkovies János áll. polg. iskolai zenetanár, völy kontortanár, gyönyörű szöszhangzatos orgonajátékkal és Tóth Pal elemi iskolai tanítavál együtt előadott szép egyházi énekeivel emeltek az ünnepe fényét. E nap a város több közepületen a magyar nemzet lobogó díszlett.

Kinevezések. A vall- és közoktatásügyi miniszter Rádi Lajos okleveles tanítót, a csakortnyai áll. tanítóképző intézet volt növendekét, kit a földmivességi miniszter az agyozgyi földmives

gyuladást konstataáltak és egyttal kijelenteni voltak kénytelenek, hogy keves, nagyon kevés reményt fűznek a fiatal nő felgyógyulásához, mert a gyorsan terjedő roncsoló tudóvesz a tudó balszárnyait teljesen elpusztította.

Az orvosok távozása után Rátfalusy a beteg ágyához megy s könyvtel szemekel fölője hajlat, hogy lélekvetéttel meghallgassa.

Elvira elszunyadott. Rátfalusy fölője hajlat, s kiebén egy aranyezérgelyű, rózsaszínű kis leveleket pillant meg.

Rátfalusy a kíváncsiság ördöge megszállta, a leveleket mennyasszonya kebléről óvatosan magához vette és azt rögtön — remegve bár — de felbontta.

Alom-e vagy való? — Olvassa:

„Kedves Árpádom!

Az apai szív megfosztott téled. Hiába volt minden erőm megfeszítése, azé kellett lennem, kit soha, de sohasem fogok szeretni, mert jól tudod, hogy szívem egész szerelme a tied s az is marad örökre.

Kényszerűségből hozzá mentem (nem akarom nevért kiírái, kihez, mert gyűlölöm), de légy nyugodt, mert em egyedül a tied vagyok s tied leszek.

A gyűlölet most kétégeve van esve, mert készakarva betegséget szerettem magamnak, de

meggyógyulok, mihelyt téged láthatlak. Jer, látogass meg beteg ágyamon! stb.

Szerető Elvira.”

E sorok elolvása után Rátfalusynak minden vére arczába szökött s mint felbuzdítt oroszlán szalad a levelel Leányi Árpádohoz, kit a levele átvevése után azonnal provokált.

Leányi pisztolyt választott.

Dehután egy órákor meg volt az elégtel adás. Leányi golyója Rátfalusyt szíven találva, megölté.

Leányi maga vitte meg a hirt Elvirának. És Elvira azt, kiert eddig élni akart, meggyölölte, citatizottá beteg ágyától.

Masnap és harmadik nap temetésre gyűlt össze a város intelligens közönsége, kis előbb egy völgyent, később egy mennyasszonyt kísérték oda, hol megszünt a gyűlölet, szeretet egyaránt, mert ott nincs érzés többé.

És ki tudná megmondani, hogy azok a szívek, kik itt gyűlöletet egymást, ott is gyűlölök-e vagy szeretik?

Ezt szeretné tudni Leányi Árpád is, ki minden héten két friss korszort visz a temető két márvány kövel jelölt sírdombjában, mert szeretettét és gyűlöltétet.

Vajon enyhít-e ez Leányi szivfájdalmán valamit?!

iskolához 2 évig tartó gazdasági tanfolyamra küldött, a havanaisai áll. gazdasági ismételi iskolához 2 éves gazdasági szakintóvá, Peterffy József okleveles néptanítót pedig a zala-egerszegi állami elemi iskolával kapcsolatosan szervezett gazdasági szakintót állásra nevezte ki.

Kik nyervehetnek az építő ipar gyakorlásához igazolványt? A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter az építő ipar gyakorlásához szükséges igazolvány kiállítására ügyben rendeltetve utasítja az 1-5-6 foku iparhatóságokat, hogy az eddigi gyakorlati előterelő, jövőben a kömives, acs, asztalos és kőfaragó mestereknél mint önálló mesterek csakis azok működhetnek, a kik valamely építő ipari től tanfolyam teljes négy évfolyamú sikerrel elvégzett és ezt szabályszerű végbizonyítvánnyal igazolják és ezen felül még három évi gyakorlatot képesek felmutatni. Az építő ipar önálló gyakorlásához szükséges igazolványt csakis a fenti kellekkel igazolást után azok részére állítható ki, kik különben az 1884. évi XVII. t. c. 2. sz. foglalt előírt egyéb feltételeknek megfelelnek.

Iskolai értesítés. Az alsó-lendvai állami polg. fiú-iskolában az 1898-99. tanévre szóló beiratkozási szeptember hó 1., 2. és 3-ik napján délelőtt 9-12 óra közt az felvételi iródban eszközöltetnek. A javító és igazolási vizsgálatok ugyanezen napokon délután 2 órakor tartatnak A tanévet megnyitó ünnepélyes „Veni Sancte” szeptember 4-én d. e. 8 órák között, a szabályszerű tanítás pedig 6-án veszi kezdetét.

Műkedvelői előadás. Városunk ifjusága e hó 27-én, a „Korona” szálló nagytérben színi előadással egybekötött jótékony célú zárkörű táncszert rendeznek. Örömmel vettük meghívókat, mert látjuk, hogy törekvő ifjuságunk a nemes önkéntesség mellett a jótékonyt is kívánják gyakorolni s mint az előjelöltek látható, az érdeklődés irányukban minden nap fokozódik s buzgalommal városunk közönsége pártfogásával fogja jutalmazni. Ez alkalomból szíves kerül A falu roszsza. Szívességekkel közönműködik: Sós Károl, Wortmann Róza, Grósz Rózsa, Wolf Regina, Gazdag Viktória, Schwarcz Etta és Mandelbaum Etta kasszaszónok. Továbbá: Wortman Samu ur mint rendező és karnagy, Mosonyi Viktor, Kovács Elek, Orban Antal, Wortman Armin, Brill Adolf, Sáfár György, Grósz Béla, Milhofer Győző, Biller Albert és Fischer Albert urak. A tisztja jóvedelmé a helybeli iskolák szégyensorsú tanulóit közt lesz kiosztva. Felhívjuk az jótékony célok érdekében közösen foglalkozni és hirtalpig lesznek nyugtazva. Jegyek előre válthatók Freyer László úrnál.

A nem engedélyezhető szerencsejátékok. A belügyminiszter a nem engedélyezhető szerencsejátékok tárgyában a következő általános rendelkezést bocsátotta ki az összes törvényhatóságok részére: „Több törvényhatóságoktól beérkezett jelentésekből meggyőződés szerzeteltem arról, hogy egyes mutatóványok a belügyminiszterimlont nyert mutatóvány engedélyekkel visszavetve, országos és helyi aranyon, valamint kocsma, kávéházi s egyéb ilyen nyilvános helyiségekben elő szerencsejátékokat üznek, amelyek a szegényebb sorsú, tudatlan nép kizsákmányolására irányulnak, értesítem a törvényhatóságokat, hogy alább felsorolt játékokra engedély egyáltalán nem fog kiadatik. Ezen szerencsejátékok a következők: 1. báb (hordozható) tekebáb; 2. baba, színes baba (ide nem érve az u. n. „Paprika Jancsi” előadásokat); 3. golyó, színes golyó; 4. monaco; 5. mariantó; 6. báb; 7. csezlóbas, kór vagy karika; 8. szín (Farbenspiele), számozott szín, lemez, csezlóbas és egyáltalán minden olyan játék, amelynek valamely nyeresémtényár kiállása helyezésével keltetik fel a közönségben a játékszenvedély. Felhívom emellegva a törvényhatóságokat, hogy jelen rendeletet a legkiterjedtebb módon közzéire tesse, a jövőben hozzáerzők elő folyamodványokat, melyekben a felsorolt játékok valamelyikere keretik engedély, hozzám fel se terjeszse, hanem az ilyenekről folyamodásokat — jelen rendeletre való hivatkozással — kérelmükkel saját hatáskörében utasítsa vissza.

A megyei tüzoltó-zóvszetség választmányá f. hó 14-én Keszthelyben, a városzh tanácsmesternél ülést tartott, a következő tárgyszorozattal: 1. Előnöki jelentés a folyó ügyekről. 2. Pénztári állapot ismertetése. 3. A jövő évben Alsó-Lendvian tartandó közgyűlés tárgyainak megállapítása és előkészítése. 4. Értekezés a vármegye területének tüzrendszeti felügyelésére való felosztása s azzal kapcsolatos tüzrendszeti eljárásról. 5. Netáni indítványok.

Eljegyzés. Fekete Géza Mura-Szent-Kereszten működő áll. isk. tanító eljegyezte Nemethy Ilona ok. tanítónőt Szécsi-Szigetről.

Meghívó. A „Zalamogyai általános tanítói testület” évi rendező közgyűléseit augusztus hó 25-én d. e. 9 órakor tartja Balaton-Füredben. Augusztus hó 24-én d. u. 6 órakor elrekeztelend leend. A gyűlés tárgyai lesznek: 1. A gazdasági tanfolyamokról, 2. szabad előadás Bekeli Elek z.-koppányi igazgató-tanítólól. 2. „Az állami szakfelügyeletről”, felolvasás Altmann Mr nagykanizsai polg isk. tanítólól. 3. „A néptanítók egyeséges képesítéséről”, szabad előadás Brauner Lajos hodosáni állami iskolai igazgató-tanítólól. 4. „A szocializmus és a védegyelet”, felolvasás Poreusz Antal nagykanizsai elemi isk. tanítólól. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok. E közgyűlésre a járáskör tagjai s a tanításiügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívom. Zala-Egerszegben, 1898. augusztus 9. Kovács György, a zala-egerszegi tanítói járáskör elnöke.

Rablás egy postahivatalban. A zalabaksai postahivatalul július 31-ikére virradó éjszaka kirabolák. A rablók nem mindennapi vakmerőséggel követték el tettüket. A postahivatali ajtókat ugyanis nem feszítő vasakkal betörték, felkúttatták az egész hivatalt, majd pedig kocsiarra rakták a Wörthel-szekrényt meg az egyik irasztalt és a közeli erdőbe vitték. Itt azután a legnagyobb nyugalommal törtek föl mind a kettőt. A rablást csak reggel négy óra tájban vetted észre, mikor a posta indulni szokott. A csendőrség azonnal megindította a nyomozást, melynek már másnap volt is eredménye, amennyiben az egyik főbűnöst, Zadravec Vince gépezést elfogták. Zadravec már két ízben volt büntetve betörésért. A csendőrség megtalálta nála az összes feszítő vasakat, azonkívül pedig egy kétésovnyi pisztolyt is. Most társait keresik.

Az óriási földgömb. Reclus nagy földgömbjének rajzai már elkészültek, s a jövő hónapban fognak hozzá azoknak a mintáknak az elkészítéséhez, a melyekben papir mosché anyagból az egyes földrészeket kismatolják. A földgömb 26 méter átmérőjű lesz és 1000 szeletről rakják össze. Minden merete aránylagosan van szerkesztve, csak a hegyeket domborítják magasabba. Az egész gömböt csavarnemethen emelkedő folyosók futják körül, honnan minden pontját kényelmes meglehet tekinteni. Az épület, melyben állani fog 60 méter magas lesz.

Az italmérések reformja. Mint megbízható helyről értesülünk, az italmérései és a poharazási engedélyeket szabályozó és korlátozó új törvényjavaslat már elkészült és meg ez év folyamán a képviselőház elé terjesztetik.

Tesztevetekzetek létesítése. A falusi kis gazdára nevez nagy jótétemény volna, ha tej főltésleg 4-5 krert is eladhatná literenként. Ez azonban legelőb helyt csak egy lehetősége, ha a faluban egy sajtos telepszik le, vagy pedig ha a kis gazdák a tejet egy helyre össe hordják s azt vajja vagy túróvá, sajttá feldolgozzák. Ebből a czelelőb azonban a gazdáknak szövetkezni kell s ha erre meg van bennük a hajlam, akkor az szövetkezet létesítéséhez a földművelésügyi miniszterium erkölcsi, sőt anyagi támogatására is számíthatnak s e czelelőb esután egy folyamodványt kell nevezett miniszteriumhoz benyújtaniok. Ujában Magócsón, Somberken, Nagy-Bicsérden alakultak ilyen szövetkezetek Nagyobb szabásu mozgalmat indított meg ilyen szövetkezetek létesítése érdekében a veszprémi, komáromi, esztergomi és a nyitrai gazdasági egyesületek.

Serteskitvélit tilalom. A es. kir. osztrák belügyminiszternek július hó 28-án 25.135. sz. alatt kelt rendlete értelmében augusztus 6-án kezdődött érvényességgel a sertészsér miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitelre vármegnyek területéről tilos.

Üzerekedés mütárgyakkal. Mint lapunknak írják, az utóbbi időben mind süröbben merülnek fel panaszok, hogy lelketlen üzerek, különösen a kis gazdáknak — a kik körében a mütárgyak használata öröndetes módon terjed — olyan mütárgyakat árúsítanak el, a melyek pénzét állg érnek. Az ily módon hamisított mütárgyak többnyire külföldről származnak, vagy zud gyarakból kerülnek ki, s forgalomba hozatolók a gazdálkózsánszér érzékeny károsodásával jár. Ezért ajánlatos a mütárgyüzánszérletet nagy gyarakból beszerzeni. Hazai nagy mütárgya gyáraink — melyek közül pl. a Hungária a kontinens egyik legnagyobb mütárgya gyára — a legmegbízhatóbb, a legelősb beszerzési forrást képezik, a hol családósnak kitéve a gazdálkózsánszér nem lehet.

Irodalom.

Mit olvasson télen a gazda? A hosszú téli esték nagyon alkalmasak arra, hogy a gazda előb sorban gazdasági ismereteit gyarapítsa, mert nem inkább teszi ezt, annál könnyebben megkűdhet az élett nehézségeivel, annál jobb eredményeket érhet el a gazdálkodás terén. A kisgazda igényeinek azonban nem minden szaklap vagy könyv felel meg egyaránt, s nagyon is meg kell választani olvasmányait, mert neki csak a gyakorlati irányú, könnyen érthető olyan olvasmányra van szüksége, a mely a legújabb vívmányokat is felöleli. Ilyen gazdasági — havonként megjelenő — szaklapnak ösmérjük a Magyar Gazdát, amely Kassán, Kovácsy Béla gazdasági tanítottétt igazgató szerkesztésében jelenik meg. Ennek a lapnak előtűnik fekvő legutóbbi száma, számos illusztrációval s gyökérli irányú érdekes gazdasági közleményekkel van ellátva, amelyek oly érdekesek, oly tanulságosak, hogy a kisgazda igényeit minden tekintetben kielégítik. Valóban nem ösmérünk gazdasági szaklapot, mely a kisgazda részére ügyesebben, jobban volna szerkesztve, mint a „Magyar Gazda”, melynek előfizetési ára is csak 2 ft egész évre. Kiadóhivatala Kassán van. Vitéz A. könyvkereskedésében, a honnan kívánatla mutatóványszámok szívesen küldetnek.

A legújabb gyakorlati irányú gazdasági szaklap kétségen kívül a Kovácsy Béla gazdasági tanítottétt igazgató szerkesztésében, Kassán megjelenő „Magyar Gazda”, amely — mint havonként megjelenő gazdasági folyóirat — egyenesen a kisgazdák igényeire szól mértven van szerkesztve. Nagyszámú, a mezőgazdaság minden ágát felölelő, számos illusztrációval ellátott olyan közleményeket hoz, melyek a mezőgazdaság legújabb vívmányait is népszerűen, könnyen érthető módonban tárgyalják. Valóban nem ösmérünk gazdasági szaklapot, mely a kisgazda részére ügyesebben, jobban volna szerkesztve, mint a „Magyar Gazda”, melynek előfizetési ára is csak 2 ft egész évre. Kiadóhivatala Kassán van Vitéz A. könyvkereskedésében, a honnan kívánatla mutatóványszámok is szívesen küldetnek.

Budapesti gabonaárak.

	mm-kint	mm-kint
Buza . . .	970-975	Fehér bab . . . 575
Zab . . .	590-595	Sárga . . . 425
Rozs . . .	710-715	Vegyes . . . 400
Kukorica . . .	595-510	Leummag . . . 800
Árpa . . .	550-565	Bűköny . . . 450

Vasuti menetrend.

A-Lendva-Csáktornya.		A-Lendva-Z.-Egerszeg.	
Indul:		Indul:	
7 óra 41 p.-kor d. e.	6 óra 55 p.-kor d. e.		
8 . . . 44 . . . este.	5 . . . 40 . . . d. u.		
Erkezik:		Erkezik:	
6 óra 55 p.-kor d. e.	7 óra 41 p.-kor d. e.		
5 . . . 40 . . . d. u.	8 . . . 44 . . . este.		

Nyiltér.*

Kérdezzük meg a háziorvost!

KRONDORFI
SAVANYUVIZ

Legkitűnőbb
ASZTALIVIZ
és mint
GYÓGYITAL
minden
hurutos bántalmaknál
legjobban ajánlva.
FUSZ F. Nándor és
Kapható: **ARNSTEIN Benő**
ézegeknel.

* Az e rovathban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

CSARNOK.

Szabadságharcunk egyik érdemleges ténye.

Klapka György, az 1848/49-iki honvéd hadseregnek egyik legjelesebb tábornoka, mint az 1-50 hadtest parancsnoka, midőn Komárom alatt hadtestnek további vezényletet Nagy Sándor tábornoknak átadta, távozása alkalmával tábornokára és a hadtestből az alkalommal jelen volt számos tőrsz- és főtiszt előtt a 26-ik honvédszászlóalját következőleg jellemezve beszúzott el.

Előre bocsátva, niként ezen tényt megelőző három nappal a komáromi vár körülzárolásának felszabadító csatája alkalmával ezen zászlóalj az összes ott működött magyar csapattekek közt esodát művelve, magát kitüntette és így ápril hó 29-én, minthogy Görgey Arthur a magyar kormány által a hadügyminiszteriumnak vezetésével megbízott, de megengedve egyuttal, hogy a főparancsnokságot is megtartva, magát mint hadügyminiszter ideiglenesen más tábornok által helyettesítheti, úgy Görgey a helyettesítésre az alkalommal Klapka tábornokot szemel ki s midőn ez az általa vezetett 1-50 hadtestből bucsuzva, azután Nagy Sándor tábornoknak e napon átadta, eként szólt hozzá:

— "Tábornok ur, szívesen megyek új megbízatásom tisztelt átvétel, mert ott is hazimánk teszek szolgálatot, mint itt, de elválsom perczében a legfőbb sebet a 26-ik honvédszászlóaljtal való megválásom okozza keblemben. Nem hiába már elődöm, Meszaros Lázár tábornok, ki e hadtestet vezényelte az 1849. január 4-én Kassánál megjejtett csata alkalmával Schlik ellen, midőn únjecz hadserege megveretett, szemtanúja valék, niként e zászlóalj hűbizonyosságával köszírtként helyen állva, a szemben jött zsoldos lovasságot visszatartotta. A honvédek visszavonulása ez által biztosítva volt, mely hősiességét folytat Meszaros e zászlóalját „testőrségének” nevezte el, és mel-

tan, mert feléven át e hadtestnek vezényletem alatt (ismerik önkök idő tartama alatt megjejtett számos veres esztáinkat elégre) tapasztalt hősiesség magaviselete folytán nem csak az én elismerésemet, hanem a nemzet becsületét és hálaíját érdemelte ki. — Ennyit, tábornok ur, e zászlóalj átadása alkalmával annak érdemei jellemzése és további figyelmébe ajánlalom érdekében kötelességemnek tartottam elmondani.

Mondhatom, a 26-ik zászlóalj gyalogság, Lápiczky tüzér-parancsnok a 12 fontos ágyú-ütegeimet és Miklós-huszárijaim nem csak győzelmeimet biztosították, de büszkesége volt e három csapatost vezényelt hadtestemnek.

Most Isten önnökkel uraim, vezérelje továbbra is e szellemben az összes hadtestet zászlójukon ábrázolt hazánk vedangyala, tartsanak meg emlékkéiben itt... odaát úgy is találkoznak ismét mindnyájan."

Jegezte Beüthy György, a 26-ik honvédszászlóaljának alezredes-parancsnoka, 1849. évi ápril hó 29-én.

Levél az nagy alyándékrul.

Tisztelt kösség! Lyó egészégöt és haslolo lyokat kívánok, továbbá azt olvastuk a zulyaságba, hogy mögest notánk lösz az törökvel, mondok, alább egydel kopasz, mert el meg az Hunyady fajtája! Öszt, hogy mán hazafele gondokunk, mondok a sógorom, miltoda alyándékok szerete a zannjukom, hát aszondi, valami kütöt, mert nints annal kedveselb a zasszonyfeli előtt, hát a hogy nezőm a zulyaság hátujját, hogy mit dobolnak máma, ott van hogy aszondi a nezejelista servkötö, oszt oda van pingalva egy fellabu embör. — Szógor, mondok ez a fellabu embör éppen kötöket hirdet.

— No aszondi, olvassa el kend, hogy mi feliket.

— Mondok teak az nagy bütöjjet tudom el-olvasni, nagyon pirinkö bütöivel beszél, de a leg-örögbebb íras aszondi, hogy Keleti.

— No aszondi, úgy látszik, hogy lyó keleti van az portekájának.

Hát elballagunk dehubán az bötba, oszt mondok, mutasson valami lyofele kötö.

— Aszondi a nimöt, hogy egy odalra köll-e vagy mind a kettöre?

— Hát mondok, tsak a zelejüre a legszöböt.

Mutat osztlan valami mötsingforma mestör-sigöt börböl, de nem vót annak semmi kötö formája.

— Tisztött ur, mondok nem kötö e.

— De aszondi kötö, ez a legujabb, lyet nem is kap kend sehol az világon, tsak a zen bötomba.

Itt egydel fordul az gondolatom, hogy mondok a zörög bärönekem régön akar a fatu valami alyándékok adni, mivel kilhazasiti a szögény lyánokat, hát mondok ez a kötü úgy se paraszták való, hát mögvösöm neki az kösség kötegin.

Hát mög is vöttem, 6-t forint vót, no ilyen fene derög, oszt elvisszük a sógorral, mondok ha pestön van, hát aszondi az nagybotu atjónálfo, hogy itt van.

Fölkötogatunk az sógorral, mint kösségi defetáció, oszt fogad a bäröne köyesen.

Möghözzöt möltóságom mondok, möte nem látam, van tán egy máza is úgy szömmel böstölve.

— Hát aszondi mi lyaratba vannak.

— Mondok tisztött möltóságos aszonym, az fatu eránt való sokfele gondoskodasát mögöndölte az kösség lyó szüvel, az hajadonok kilhazasítását, valamint a zuly hidat a Kökenyöson, hát ekkis alyándékok küdött az kösség, kösse föl oszt viszejje lyó egészéggel.

De lám mijjen furtsa a zuri fajta, nemhogy szépon megköszönte vona, hanem meg aszondi:

— Mönnyenek, mönnyenek, mer mingyán elajuk.

Hát így lyar a zembör, ha urnak lyót töszön. Melyhöz haslolo lyokat kívánok

Göze Gabor bíró ur.

Felölös szerkesztö.

Németh Mihály.

Laptulajdonos: Balkányi Ernö.

Elvállal mindennemü könyvnyomdai munkákat jutányos áron és izléses kivitelben.

Könyvnyomdám a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gépekkel és szép díszes betűkkel kibővíttem, így képes vagyok a nyomdászat terén előforduló mindennemü munkákat csinosan és izlésesen kiállítani.

Névjegyek, eijegyzési és esketési kártyák, meghívók, gyászjelentések csinos kivitelben.

Könyvnyomda áthelyezés.

Van szerencsém Alsó-Lendva és vidéke nagyrödemü közönségét tisztelttel értesíteni, hogy ez év május havában tulajdonomba átvett

KÖNYVNYOMDÁMAT 1898. augusztus hó 1-én, Fő-utca, Kopeczky-féle házba áthelyeztem.

Midön ez a mélyen tisztelt nagyrödemü közönség becses tudomasára hozom, nem mulasztatom el a már eddig is velem szemben tanúsított nagybecsü pártfogását megköszönni; igyekszni fogok, hogy azt jövőben is mindenkor kiérdemelhessem.

Becsés rendelményeit és szives pártfogását kérve, maradok továbbra is kiváló tisztelettel

BALKÁNYI ERNÖ,
könyvnyomdatulajdonos.

Mindenkor kapható (egyes ivenkint is): Vagyonli leltár, Adós-levél, Adás-vevési szerződés, Havi kimutatás, Ügyvédi, körjegyzői, végrehajtói és utbiztosi nyomtatványok, Póstatkönyv, Halottkémi jegyzökönyv stb. stb.

Takarékpenztári, ügyvédi, körjegyzői és községi nyomtatványok gyorsan és jutányosan.

A „Dézslak” kiadóhivatala augusztus hó 1-öl Fő-utca, Kopeczky-féle házba helyezettelt át.
A „Dézslak” helyenkint egészzer, minden vasárnap, meg-jejtő társadalmi, közművelődési és közgazdasági lap.
Előfizetési ára egy negyedekre 1 ft.

A „Dézslak” a helybeli és vidéki hirdetések, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egydel, az „Alsó-Lendva-Videki” Takarékpénztár Részv.-társ. hlv. közlönye.
Hirdetések jutányosan szamíthatnak.
Czin: Balkányi Ernö könyvnyomdaja Alsó-Lendván.

Hirlapokat, szép-irodalmi műveket, árjegyzékeket, étlapokat jutányos áron.